

DESTINATIONS
POUR TOUS | FOR ALL

Een Wereld Voor Ons Allemaal

Tijdens de 'World Summit Destinations for All' die van 19 tot 22 oktober, 2014 plaats had in Montreal, Canada, hebben wij : de deelnemers en deelneemsters van verschillende landen en regio's uit de gehele wereld : vakkundigen, vertegenwoordigers van NGO's, universiteiten, internationale en multilaterale bureaus en medewerkers van de overheid, de onderstaande verklaring aangenomen :

Erkenning van de belangrijke bijdragen tot ontwikkeling en promotie van *Tourism and Destinations for All*, (met inbegrip van personen met lichamelijke beperkingen, senioren, gezinnen en andere bezoekers), en het **beseft** dat de lokale bevolking hier als eerste bij gebaat is. Het betreft hier de volgende belangrijke initiatieven :

- ❑ The *Declaration on the Rights of Disabled Persons* (UN, 1975)¹;
- ❑ The *Principles of Universal Design, Version 2.0*. Raleigh, NC: North Carolina State University, The Center for Universal Design (1997)²
- ❑ The *Global Code of Ethics for Tourism* (UNWTO, 1999)³;
- ❑ *2010: A Europe Accessible For All* (Europese Commissie, 2003)⁴;
- ❑ The *Rio Charter on Universal Design for Sustainable and Inclusive Development* (2004)⁵;
- ❑ The *Convention on the Rights of Persons with Disabilities* (UN, 2006)⁶;
- ❑ The *Takayama Declaration on the Development of Communities-for-All in Asia and the Pacific* (UN Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP, 2009)⁷;
- ❑ The *ISO Standard 21542:2011, Building construction - Accessibility and usability of the built environment* - aanreiking van een wereldwijde referentie voor het ontwerp van gebouwen in het algemeen en voor de toeristische infrastructuur in het bijzonder (2011)⁸;
- ❑ The *Italian Manifesto for the Promotion of Accessible Tourism* (2011)⁹;
- ❑ The *World Report on Disability* - concluderend dat meer dan 1 miljard mensen leeft met een lichamelijke beperking (World Health Organization 2011)¹⁰;
- ❑ The *5th International Conference on Responsible Tourism in Destinations addressing Access to All* (ICRT, Canada, 2011)¹¹;
- ❑ The relevant *Standards and Recommended Practices* of Annex 9 - Facilitation to the *Convention on International Civil Aviation* (Chicago Convention, 1944) and the *Manual on Access to Air Transport by Persons with Disabilities* (International Civil Aviation Organization, 2013)¹²;

- ❑ The UNWTO *Recommendations on Accessible Tourism*, uitgewerkt met de hulp van 'the ONCE Foundation and the European Network for Accessible Tourism' (ENAT) (UNWTO, 2013)¹³;
- ❑ The series of *International Congresses on Tourism for All*, georganiseerd en plaatsgevonden in Spanje door ONCE Foundation in 2004, 2007, 2010 and 2013¹⁴;
- ❑ The *Catalunya 2020 Vision for Responsible Tourism: the Barcelona Declaration* (2013)¹⁵;
- ❑ The series of International Congresses on Accessible Tourism held in South-East Asia in 2005, 2007, 2009, 2011 and December 2014¹⁶;
- ❑ Het verslag en de roep om actie - *Access to Culture 2012*, by the European Blind Union¹⁷;
- ❑ The Vision and Action Plan 2011-2015, "Way Forward" of the World Federation of the Deaf¹⁸;
- ❑ The *Proposed Model Regulations for Accessible Taxicabs and For-Hire Vehicles* (International Association of Transportation Regulators, 2014)¹⁹;
- ❑ The *Proposal of The Open Working Group for Sustainable Development Goals* produced at the 13th session of the UN General Assembly which contains the goal to « *Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable* » (OWG, August 2014)²⁰;
- ❑ Het internationale samenwerkingsverband van UNWTO, ENAT, ISTO, the ONCE Foundation, the World Centre of Excellence for Destinations (CED), Kéroul, en de talrijke deelnemers aan de ***World Summit Destinations for All***, hebben hun ervaringen en deskundigheid gebundeld ten voordele van de internationale gemeenschap;

De deelnemers aan de Montreal Summit, verklaren hierbij de samenwerking op internationaal, regionaal en landelijk niveau te ondersteunen en er op toe te zien dat de aanbevelingen van de ***UNWTO Recommendations on Accessible Tourism*** worden nageleefd.

Wij adviseren en ondersteunen dan ook de volgende maatregelen:

Voor de toeristische- en reiswereld, en alle vervoersmaatschappijen:

1. Laten we de kans aangrijpen om de marktbasis uit te breiden door het ontwikkelen van producten en diensten voor **IEDEREEN**. In dit geval bedoelen we met **IEDEREEN: mensen met een lichamelijke beperking als ook, senioren met ouderdomsgebreken en gezinnen met kleine kinderen**.
2. Het toepassen van de 'Universal Design' principes en het volgen van de richtlijnen omtrent toegankelijkheid in het opstellen van bezoekersinformatie en marketing (inclusief Websites), transport en diensten.
3. Opleiden van managers en medewerkers door training in en aandacht voor de toegankelijkheidsproblematiek.
4. Het vrijwillig naleven van de '*ENAT Code of Good Conduct*¹ als handleiding voor de ontwikkeling en het management van een kwalitatief hoogstaand toegankelijk toeristisch product en dienstverlening voor **IEDEREEN**.

¹ See: <http://www.accessibletourism.org/?i=enat.en.enat-code-of-good-conduct>

5. Het betrekken van de verschillende organisaties voor gehandicapten, ouderen en gezinnen met kleine kinderen bij het identificeren van de hiaten in de toeristische dienstensector en bij de verbetering van de kwaliteit.
6. Deelname aan lokale en nationale netwerken om deskundigheid te delen en om een optimaal resultaat te behalen in toegankelijk toerisme. Zodoende leveren we een positieve bijdrage en ondersteuning aan het gastland en/of gemeenschap.

Voor de lokale autoriteiten:

7. Erop toezien dat bij elke nieuwbouw of renovatie van een openbaar gebouw of bij de introductie van een nieuwe openbare voorziening de richtlijnen van 'Universal Design' en duurzame ontwikkeling worden nageleefd.
8. Het aanbieden van voetgangerspaden zonder obstakels in alle openbare gelegenheden, commerciële winkelcentra en parken.
9. Het aanbieden van toegankelijk openbaar vervoer voor alle burgers en bezoekers met beperkingen.
10. Het voorschrijven aan taxi- en limousineverhuurbedrijven dat zij aangepast, gelijkwaardig vervoer sturen naar klanten met lichamelijke beperkingen.
11. Handhaving en uitbreiding van de gehandicapten parkeerplaatsten.
12. Het goedkeuren van een speciale regeling voor begeleid(st)ers van personen met een lichamelijke beperking op het gebied van recreatieve en culturele activiteiten en transport.
13. Het ondersteunen van bewustmakingscampagnes voor toegankelijkheid door ondernemers, managers en medewerk(st)ers en het aanmoedigen tot training van het personeel om aan de behoeften van **IEDEREEN** te kunnen voldoen.
14. Het bedrijfsleven voorzien van middelen voor de ontwikkeling, verbetering en verspreiding van kennis met betrekking tot toegankelijk toerisme voor **IEDEREEN**.
15. Het oprichten van een goede monitoring voor de meting van de tevredenheid van bezoekers inclusief parameters voor toegankelijkheid. Een uitstekende leerschool voor de toeristische- en dienstensector.
16. Het oprichten van "*Destinations for ALL*" zodat **IEDEREEN** zonder belemmering kan genieten van reizen op zakelijk, educatief, medisch of recreatief vlak.
17. Het oprichten van een *Destination Management dienst* binnen de structuur van de lokale/regionale instanties met een budget en mandaat tot coordinatie en ondersteuning van de ontwikkeling en promotie van toegankelijk toerisme. Een nauwe samenwerking met het lokale bedrijfsleven en de publieke sector is hierbij van groot belang.

Voor de overheid en nationale autoriteiten:

18. Maak toegankelijk toerisme een prioriteit voor de Nationale Bond voor Toerisme.
19. School- en studieopleidingen aanmoedigen om trainingen in hun programma op te nemen over het ontvangen van **IEDEREEN** en over de toegankelijkheid van gebouwen en diensten.

20. Zich sterk maken voor een opleiding voor 'onthaal' medewerk(st)ers in de toeristische- en reis sector op het gebied van ontvangst van gasten en levering van diensten aan **IEDEREEN**.
21. Het aansporen van instanties die goederen of diensten (waaronder ook transport) aan het publiek leveren om een onderzoek in te stellen naar de toegankelijkheid van hun bedrijf voor klanten met bepaalde beperkingen en/of benodigdheden. Dit alles met als doel obstakels weg te nemen en een goede serviceverlening aan alle klanten te bieden.
22. Goedkeuring van fiscale maatregelen om bestaande bedrijven en instellingen aan te moedigen tot aanpassing en/of verbetering van hun toegankelijkheidsstatus.
23. Toepassing van de '*ISO Standard 21542 Building construction - Accessibility and usability of the built environment as the minimum requirement for new buildings* (daar waar nog geen nationale standaard bestaat) – en ga, daar waar mogelijk, zelfs verder.
24. Adopteer de minimale vereisten volgens de internationale gemeenschap voor de toegankelijkheids certificering voor toeristische en culturele instellingen.
25. Promotie van richtlijnen voor universeel ontwerp van informatie voor toeristische diensten.
26. Het opnemen van de internationale '*Web Content Accessibility Guidelines*' (WCAG – ideally version 2.0) in alle publieke websites en het aanmoedigen van het gebruik daarvan door de toeristische industrie zodat **IEDEREEN** toegang heeft tot deze informatie.
27. Ook door de goederen-, diensten-, transport- en infrastructuur industrie.
28. Het opzetten van een doeltreffend controle mechanisme door de toeristische dienst om de implementatie van de toegankelijkheidsvereisten op lokaal, landelijk en internationaal niveau te garanderen.
29. Het aanmoedigen van tewerkstelling van personen met lichamelijke beperkingen in de toeristische sector.

Voor internationale belanghebbenden:

30. Aandringen bij de regionale en internationale organisaties tot uniformering van de toegankelijkheidsnormen voor alle toeristische producten in samenwerking met de toeristische industrie en alle belanghebbenden, zoals de organisaties voor personen met een handicap en specifieke benodigdheden.
31. Het aanmoedigen van de implementatie van de 'ISO Standard 21542' in de toeristische sector om een minimale toegankelijkheid te waarborgen in de toeristische voorzieningen.
32. Streven naar een internationaal certificeringmechanisme dat onder toezicht staat van een vakkundig adviesorgaan met een duidelijk certificeringsmandaat en dat nauw samenwerkt met de alle spelers van de toeristische industrie om de toegankelijkheid te waarborgen in alle toeristische voorzieningen.
33. Landelijke en lokale organisaties accrediteren om de toegankelijkheid van toeristische instellingen te beoordelen en goed te keuren volgens de internationale kwaliteitsnormen.

34. Het aanmoedigen van de 'International Standards Organization' om de ISO Standaard 21542 openbaar te maken op het internet om zodoende voor een bredere verspreiding en gebruik te zorgen. Van uitermate groot belang voor de sociale aanvaarding van personen met een lichamelijke handicap en speciale behoeften in alle aspecten van het leven, inclusief de reis- en toeristische sector.
35. Het aanmoedigen van de Lidstaten van het Faciliteiten Panel van de 'Convention on International Civil Aviation' (Chicago Convention) tot opvolging van de 'ICAO' aanbevelingen betreffende de toegankelijkheid voor personen met een lichamelijke beperking in de luchtvaart, en in het bijzonder bij het ontwerp van vliegtuigcabines en de aanwezigheid van toegankelijke toiletten aan boord.
36. Het verspreiden van informatie op het internet over goed beleid en relevante documenten met betrekking tot toegankelijk toerisme.
37. Het UNWTO verzoeken deze aanbevelingen in te dienen bij de 'World Committee on Tourism Ethics', de onafhankelijke organisatie die toezicht houdt op de uitvoering van de 'Global Code of Ethics for Tourism', voor potentiële goedkeuring door de 'UNWTO General Assembly'.

Tenslotte, voor de deelnemers aan de *Montreal Summit* :

38. Het aandringen bij ondernemingen, lokale overheden, landelijke instellingen en internationale organisaties om hun politiek en richtlijnen betreffende de voorzieningen voor personen met een lichamelijke beperking kenbaar te maken om zodoende een verandering op gang te brengen en anderen aan te zetten tot daden.
39. **ENAT oproepen** tot het coördineren en voorbereiden van een voorstel voor een 'Global Network or a World Association for Accessible Tourism', waarin alle geïnteresseerde partijen kunnen deelnemen in het toezien op de naleving van de gestelde objectieven in de verklaring.

Deze wereldwijde organisatie heeft als doel:

- Het steunen van innovatie in de toeristische dienstensector om zodoende een hoge standaard te garanderen in toegankelijkheid, veiligheid en comfort in een omgeving voor **IEDEREEN**.
- Het nadenken over het doel en de interesse van de deelnemers.
- Het doelbewust nastreven van een positief beleid en regulerende omgeving.
- Het optreden als een wereldwijd centrum voor de promotie van **Accessible, Inclusive Tourism and Destinations for All – Toegankelijk Toerisme en Bestemming voor IEDEREEN**.

40. Erkenning van de grote vooruitgang die reeds geboekt is. Er staat ons echter nog veel te doen in de realisatie van een **Wereld voor ons allemaal**.

De ontwerptekst van deze verklaring werd aan alle deelnemers van de **World Summit Destination for All** overhandigd en aansluitend besproken in workshops en goedgekeurd in een plenaire vergadering.

Handtekeningen:

Ingesloten zijn alle namen van de geregistreerde deelnemers en organisaties die de Montreal Verklaring ondertekend hebben.

Hieronder de link voor de ondertekening van de Verklaring Een Wereld voor ons Allemaal

<http://www.destinationspourtous2014.com/fr/declaration>

Nota bene: De Engelse versie is de officiële tekst zoals die werd goedgekeurd in de slotvergadering van de Summit.

De Nederlandse vertaling werd aangeboden door Marion Vermeulen, consultant in toerisme en vrijwilligster voor Kéroul.

Referenties

-
- ¹ Declaration on the Rights of Disabled Persons (UN, 1975).
<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/RightsOfDisabledPersons.aspx>
  - ² The Center for Universal Design (1997). http://www.ncsu.edu/ncsu/design/cud/about_ud/udprinciples.htm
  - ³ The Global Code of Ethics for Tourism (UNWTO, 1999). <http://ethics.unwto.org/en/content/global-code-ethics-tourism>
  - ⁴ 2010 A Europe Accessible For All (European Commission, 2003). <http://www.etcaats.eu/resources/2010-a-europe-accessible-for-all-3.pdf>
  - ⁵ Rio Charter on Universal Design for Sustainable and Inclusive Development (2004).
<http://siteresources.worldbank.org/DISABILITY/Resources/280658-1172672474385/RioCharterUnivEng.doc>
  - ⁶ Convention on the Rights of Persons with Disabilities (UN, 2006).
<http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>
  - ⁷ The Takayama Declaration on the Development of Communities-for-All in Asia and the Pacific (UN Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (UNESCAP, 2009).
http://www.accessibletourism.org/resources/takayama_declaration_top-e-fin_171209.pdf
  - ⁸ ISO Standard 21542:2011, Building construction - Accessibility and usability of the built environment (2011).
http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=50498
  - ⁹ The Italian Manifesto for the Promotion of Accessible Tourism (2011).
<http://www.accessibletourism.org/resources/il-manifesto-en-2.pdf>
  - ¹⁰ http://www.who.int/disabilities/world_report/2011/en/
  - ¹¹ http://www.keroul.qc.ca/DATA/PRATIQUEDOCUMENT/43_fr.pdf
  - ¹² The Manual on Access to Air Transport by Persons with Disabilities (International Civil Aviation Organization, 2013).
<http://store1.icao.int/index.php/manual-on-access-to-air-transport-by-persons-with-disabilities-doc-9984-english-printed.html>
  - ¹³ The UNWTO Recommendations on Accessible Tourism (UNWTO, 2013).
http://dxtq4w60xqpw.cloudfront.net/sites/all/files/pdf/a20_res_final_en.pdf
  - ¹⁴ International Congresses on Tourism for All (Foundation ONCE).
<http://www.fundaciononce.es/es/pagina/eventos>
  - ¹⁵ The Catalunya 2020 Vision for Responsible Tourism: the Barcelona Declaration (2013).
<http://rtd7.org/home/declaration>
  - ¹⁶ ICAT Conferences. <http://icat2014.beautifulgate.org.my/>

-
- ¹⁷ Access to Culture 2012 Report. <http://www.euroblind.org/working-areas/access-to-culture/nr/1315>
- ¹⁸ Way Forward, World Federation of the Deaf: Vision & Action Plan 2011-2015: <http://www.wfdeaf.org/wp-content/uploads/2011/09/WFD-Action-Plan-2011-2015.pdf>
- ¹⁹ The Proposed Model Regulations for Accessible Taxicabs and For-Hire Vehicles (International Association of Transportation Regulators, 2014). <http://www.iatr.org/>
- ²⁰ Proposal of The Open Working Group for Sustainable Development Goals (2014). <http://sustainabledevelopment.un.org/focussdgs.html>